

ODENSE DOMKIRKE GRAABRØDRE KLOSTERKIRKE

Nr. 3 · august - november 2010

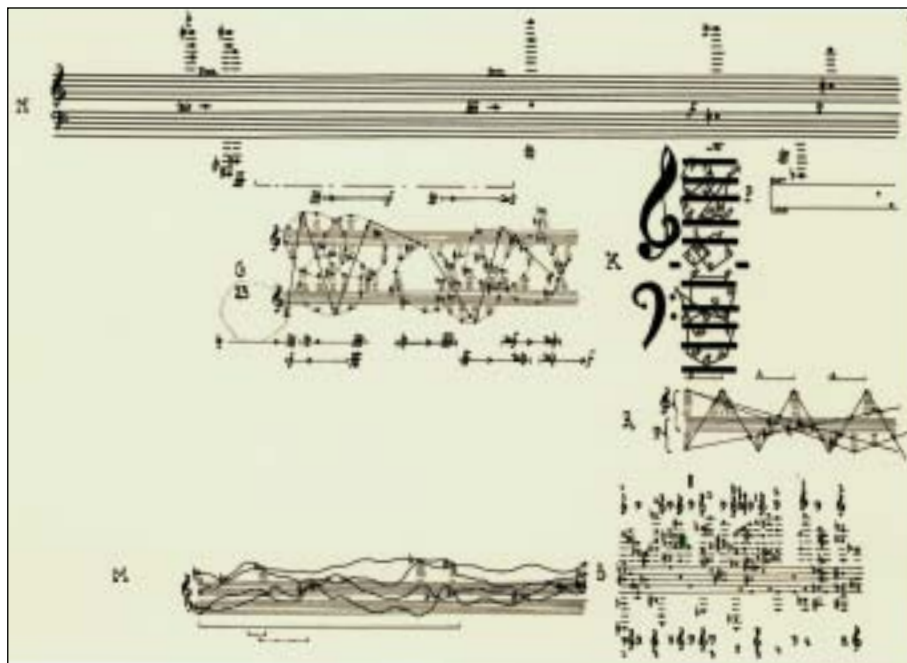
Musiklivet i Domkirken og Graabrødre Klosterkirke varetages af tre organister. Kirkebladet har bedt hver enkelt fortælle om, hvordan de ser deres rolle på orgelbænken:

Melodien der bliver ved

Af Randi Mortensen, organist, Domkirken

I filmen "Shadowlands", som bygger på forfatteren C. S. Lewis' liv, finder en samtale sted mellem hovedpersonen, en midaldrende litteraturprofessor, og hans elev. I samtalens løb citerer eleven sin far, en simpel landsbyskolelærer, for følgende visdomsord: We read to know, we are not alone – vi læser for at vide, at vi ikke er alene.

I virkeligheden kunne dette udsagn vel gælde for enhver kunst: Vi maler, digter, danser, komponerer, og ikke mindst spiller og lytter til musik for at vide eller erfare, at vi ikke er alene. Musik forbinder mennesker i et fællesskab på tværs af alder, sprog, kultur og sociale skel. Dens sprog er universelt og græn-

"Fragmento de la partitura" fra 1958 af den amerikanske komponist og billedkunstner John Cage (1912-1992).

sesprængende. Musikken er blid og kraftfuld, skøn og forkrækkelig, og i al sin kalejdoskopske mangfoldighed afspejler den menneskelivet på godt og ondt. Den bevæger, opløfter, trøster og bærer os igennem tilværelsen med alle dens glæder og sorger.

At være musiker er ikke alene at beskæftige sig professionelt med musik, det er en livsstil. Arbejdet bærer man med sig, hvor man går og står i form af den altid klingende melodistrofe for det indre øre, den iboende pulsformel-

Fortsættes side 2

Fortsat fra forsiden

se, måden man bevæger sig på, de tusindvis af musikalske indfald og ideer der rumsterer i baghovedet: En detalje i et værk man for øjeblikket arbejder på, tanker om den kommende søndags gudstjeneste, korets næste opgave, et nyt koncertprogram etc.

Inspiration henter jeg i mødet med selve musikken, i andre kunstarter og i samspil og samtale med andre musikere, såvel som gennem den daglige kontakt med kollegaer og medarbejdere ved kirken.

At være organist er at være musiker med en særlig "bunden" opgave: Kirkeårets vekslen og de bibelske fortællinger danner bagtæppe for en slags kontinuerlig improvisation over et givet tema.

Hver enkelt søndag har sit eget særlige præg, og med udgangspunkt i bibelteksterne og præstens salmevalg er det min opgave og udfordring at kæde gudstjenestens elementer sammen til en musikalsk helhed, der i alt fra korets introitus over salmerne og nadvermu-

sikken til postludiet indfanger og accentuerer dagens særlige karakter.

Musikken har til alle tider spillet en rolle i markeringen af betydningsfulde rituelle overgange i menneskers liv. I kirkens rum mødes mennesker om dåb, konfirmation, vielse, begravelse og håbet om opstandelse; hvor ord kommer til kort, kan musikken forløse eller låne sprog til det usigelige.

Personligt oplever jeg det som et privilegium gennem musikken at give et glimt af "en større verdens herlighed" videre, et rum for eftertænkning eller i nogle tilfælde måske blot oplevelsen af, at livet for en kort stund bliver udholdeligt.

Den norske professor i musikvidenskab, Jon-Roar Bjørkvold, redegør i sin bog "Det

musiske Menneske" på smukkeste vis for, hvad han kalder det musiske menneskes livsforståelse eller tilgang til livet ved at påpege, hvordan lyd, bevægelse og rytme alle er musikalske grundelementer, præget ind i kroppens sansesystem fra fosterstadiet og til vi dør.

Hvornår er livet slut, spørger han afslutningsvist: "Når hjernen stopper, siger lægen.

Når hjertet stopper, siger teologen. Når foden stopper, siger Det musiske Menneske."

Randi Mortensen

En gudstjeneste er et kraftfuldt NU

Af Freddy Samsing, domorganist

Jeg har fået et par spørgsmål: "Hvordan forbereder du dig til en gudstjeneste" og "Hvordan er det at levere så hörbar en indsats uden egentlig at være "med" nede på gulvet?"

Ja, hvorledes forbereder jeg mig – jeg skriver bevidst "jeg" – da det er individuelt hvor-

ledes man anskuer en højmesse og griber forberedelsen an. Det er nok sådan at det i forberedelsen, der lader sig beskrive med ord som "og så gør jeg sådan og sådan" egentlig ikke er særlig interessant i den store sammenhæng: Man orienterer sig om søndagens grundlæggende tekst og afsøger, vælger og indstuderer den musik, man agter at støtte understøtte teksten med. Det drejer sig om korindslag, herunder den dirigentmæssige indstudering og den instrumentale indstudering af præ- eller postludium. Dette tager egentlig ganske megen tid.

Fortsættes side 3

Men vejen fra tilegnelsen af denne konkrete indsigt og til det egentlige – *kirkemusikerens* deltagelse i højmesse – føler jeg, det er vanskeligt beskrive. En gudstjeneste er et kraftfuldt "NU". Nuet er centralt og en forudsætning ved enhver gudstjeneste. Nuet kan ikke foldes ud på et stykke papir, så er det borte – nuet. Men i *gudstjenesten* kan man med vægt folde sig ud i Nuets rum, og hér kræves der mange andre forudsætninger end det, at kende de valgte salmer og hvad gudstjenestens tekstlige indhold er. Det kræver erfaring, og evne for indlevelse i liturgisk bevægelse og rytme parret med mod til at lade sig inspirere af øjeblikket – nuet.

Derfor er improvisationen for mig så grundlæggende vigtig. Improvisation er et udsagn, der skabes i øjeblikket og som læner sig op ad den omsluttende liturgi.

Da jeg altid tilstræber at ramme salmens ånd i forspillet, er mine forspil for *langt* ho-

vedpartens vedkommende improviserede og findes således kun i dette ene eksemplar til netop den gudstjeneste. Spiller jeg ind i mellem et nedskrevet forspil, har jeg selv komponeret det. Jeg har definitivt fravalgt præfabrikerede salmeforspil fra forspilssamlinger.

Jeg anvender også improvisation i nogle tilfælde i forbindelse med præ- eller post ved ordinationer, såfremt jeg i forhold til tjenesten føler en magtpåliggende inspiration.

Tilstedeværelsen i NUET er Alfa og Omega for mig så: Forberedelsen for mit vedkommende går altså frem til et punkt, der står umiddelbart foran udfoldelse – i en slags indfoldet orden.

Vi er jo altid mindst to – præsten og organisten (-og koret), der ikke er "med" nede på gulvet.

Kirkemusikeren leder salmesangen mv. med intens brug af sin medleven og sin kirkemusikalske og liturgiske indsigt og for undertegnede har afstanden intet at sige, da afstanden jo er en naturlig følge af rummets størrelse. *Jeg ånder stadigt sammen med menigheden.*

Hovedorglet i Domkirken

Gudstjenesteliv i Klosterkirken før og nu

Af Anne-Birgitte Mosbek, organist i Graabrødre Klosterkirke

Lørdag d. 13. november. kl. 16.00 i Klosterkirken vil Lars Thodberg, Henrik Wigh-Poulsen og jeg berette om den vældige menighedssang, der opstod omkring Grundtvig i Vartov kirke i

Kbh. Herfra bredte den sig bl. a. til Lille Vartov (Klosterkirken). Kirkens daværende præst, Ludvig Helveg, havde tætte bånd til Grundtvig og begge var, skønt ikke særligt musikalske, bevidste om, at tro og lovsang går hånd i hånd.

"Evangelisk-kristelig Psalmebog" havde med sin stivhed bevirket, at salmesangen var døende. I kølvandet på Grundtvigs væld af gen- og nydigtede salmer indførtes i Vartov nyt melodistof, bl.a. folkemelodier.

Komponisten A. P. Berggreen var dybt forarget over "De Vartovske Folkesangere". Det

centrale i uenigheden var synet på "kirkelighed" og "folkelighed". Berggreen mente at kirkemusik som kunst betragtet højnede den almene dannelse i modsætning til den grundtvigske lejr, der ophøjede det almene til kunst. Også ud fra det synspunkt, at folkelighed er grobund for kristendommens vækst.

I 1857 blev L. Helveg kapellan ved Skt. Knuds kirke og præst ved Hospitalskirken (Klosterkirken). Helvegs søn Leopold fortæller

Fortsættes side 4

Indhold

Graabrødres tradition	3
Fyraftensmøde i fattigdomsåret	4
Baggårdsbandet slår til	5
Gudstjenesteliste	6-7
Blomsterkoncert	8
Kulturnatkoncert	8
Leonard Cohen-musik i Natkirken	10
Historien om Domkirkens vindfløj	11

Grundtvig og sønnen Frederik i Vartov Kirke 1868 (Chr. Dalsgaard)

ler, at kirken snart blev centrum for en stor og levende menighed og at faderen her fandt sit kæreste prædikested. Som nævnt var Helveg uhyre bevidst om musikkens rolle i det menighedsliv, der nu groede frem og som findes i Klosterkirken den dag i dag.

I samarbejde med organist P. Enghoff og cand. teol. Morten Bredsdorff ved klaveret, lærte man de nye melodier til Grundtvigs salmer og dannede tilmed et kor, der øvede hver torsdag i præstegården på Gråbrødretorv: salmer, sange og værker som Gades "Elverskud", Hartmanns "Liden Kirsten" m.m. Et kormedlem skriver i et brev: "Hvilken sum af glade minder knytter sig ikke til disse torsdags aftener! Og de, der var så lykkelige at

være med, ved, at det var forunderlige timer, som aldrig glemmes".

Og imens "svulmede menighedssangen i Odense som aldrig før, først i Hospitalskirken og siden i Skt. Knuds kirke".

Alle skal kunne synge med

Alle der træder ind i den lille Klosterkirke i dag bliver slået af rummets åbenlyse imødekommehed. Det har været en fryd at være organist her i 23 år, og man står i gæld til dem, der lagde grunden. Jeg var barn i en grundtvigsk valgmenighed i Osted og hørte her, hvordan stærk salmesang lyder. Den sang har været sjæl og drivkraft i mit organistliv, og som midaldrende kirkemusiker er salmen stadigvæk central for mig under gudstjenesteforberejdelse. Jeg læser salmerne samt dagens tekster - og inspireres. Også til improvisation. For hvordan lyder et forspil, der skal introducere "Nu vågne alle Guds fugle små"! Hvordan får du som organist den stemning frem? Det er et erklæret mål for mig. Musikken skal

være tekstnær og salmerne ligge i et leje, hvor alle kan synge med.

Hos os er organist og kor ikke højt hævet over menigheden. Vi er en levende del af fællesskabet: beder indgangsbøn og siger med på Fadervor og Trosbekendelsen. Vi står ofte nede i kirken, omkring klaveret, som er lettere at intonere til end orglet og mere velegnet til rytmiske salmer.

Pigekoret, dannet i 1987, er med til at skabe "græsrods-gudstjeneste" - i samklang med historien. Gid Klosterkirken må bevare sit særpræg, sin nærhed, sin helt egen herlighedsværdi.

O Gud, som har din kirke grundfæst på dette sted, du selv alt godt udvirke Her i din menighed!

Lad her os i dit hus i troskab mod dig at vandre Og følge ordets lys.

(Petter Dass)

Fattigdom og kristendom – kirke og velfærdsstat

Torsdag d. 28. oktober kl. 16.30

Fyraftensmøde

I anledning af fattigdomsåret tager professor dr. phil. Jørn Henrik Petersen os med på en vandring langs historiens Langelinie. Hvad skete der for de fattige, da reformationen skyllede over landet? Hvordan blev de be-

handlet gennem de næste par hundrede år? Var det bedre at være fattig i "oplysnings-tiden"? Betød det noget, da skatteyderne kom til fadet? Hvad ville Grundtvig og hans venner? Var kirkelig filantropi en løsning? Hvordan forholdt kirken sig til den gryende velfærdsstat? Hvem bor i velfærdsstatens kælder? Har kirken et socialt ansvar? Det er nogen af de spørgsmål, vi skal møde på vandringen langs historiens røde tråd, når Domkirken den 28. oktober kl. 16.30 inviterer til fyraftensmøde.

Baggårdsbandet består af (fra venstre): Peder Thyssen, Bo Skytte, Claus Christiansen, Claus Gilberg og - liggende - Else Ditlevsen.

Musikgudstjeneste med Baggårdsbandet

Af Peder Thyssen, præst

Lørdag den 2. oktober kl. 16 holder vi musikgudstjeneste i Graabrødre Klosterkirke med Kirkens Korshærs hjemløseorkester, kaldet Baggårdsbandet. Gudstjenestens tema er 'Noget om kærlighed'.

Gudstjenesten vil forme sig som en blanding af fællessalmer, bibellæsning og Baggårdsbandets numre. Meningen er, at vi skal møde kærlighedstemaet i Bibelen fra mange

forskellige sider, lige fra Højsangens erotiske synsvinkel til den evige Guds uendelige kærlighed, som Han viste ved Jesus Kristus, garneret med moderne musik og salmer. Det skulle gerne blive en oplevelse, som vi alle inddrages i og bidrager til.

Baggårdsbandet er et hjemløseorkester oprettet under Kirkens Korshær i Odense i august 2007.

Bandet består af 4 til 5 medlemmer, alt efter dagsform. De har spillet sammen med

Gudstjeneste i EU's fattigdomsår

Søndag den 26. september kl. 10 holder vi højmesse i forbindelse med EU's fattigdomsår 2010.

Man har i EU besluttet, at 2010 skal være året, hvor der sættes fokus på fattigdom, og hvor man vil beslutte programmer til at bekæmpe af den. Det drejer sig om økonomisk og social fattigdom.

Vi vil i Domkirken også markere året ved denne højmesse.

Programmet vil være, at vi først holder gudstjeneste ved korshærs- og gadepræst Peder Thyssen, så spiser vi sammen i Sct. Knud salen og derefter vil domprovst Henrik Wigh-Poulsen holde et kort oplæg om, hvorfor Folkekirken næste ikke har taget noget ansvar for de fattige i samfundet, men har overladt det til andre.

Prisen for spisningen er mindst 100 kr. Overskuddet går til de fattige i Odense. Tilmelding er ikke nødvendig.

lidt pauser i alle årene. Repertoiret er alt som bandet kan lide, lige fra salmer til hård rock. Det er lysten der skal drive værket, lysten ved musikken og fællesskabet. Det er i årenes løb lykkedes bedre og bedre, og i dag er Baggårdsbandet en gruppe, der støtter hinanden menneskeligt, socialt og musikalsk.

Baggårdsbandet har spillet i DR-kirken, til Håndværker- og industriforeningens medaljefest, gadegudstjenester, samt i utallige andre sammenhænge.

Odense Domkirke

AUGUST

Søndag 15. august

11.s.e. trinitatis

Kl. 10.00 Henrik Wigh-Poulsen

Søndag 22. august

12.s.e. trinitatis

Kl. 10.00 Peder Thyssen

Søndag 29. august

13.s.e. trinitatis

Kl. 10.00 Anne Reiter

SEPTEMBER

Søndag 5. september

14.s.e. trinitatis

Kl. 10.00 Anne Reiter (høstgudstjeneste)

Søndag 12. september

15.s.e. trinitatis

Henrik Wigh-Poulsen

Søndag 19. september

16.s.e. trinitatis

Kl. 10.00 Anne Reiter

Søndag 26. september

17.s.e. trinitatis

Kl. 10.00 Peder Thyssen (fattigdomsgudstj.)

OKTOBER

Søndag 3. oktober

18.s.e. trinitatis

Kl. 10.00 Anne Reiter

Søndag 10. oktober

19.s.e. trinitatis

Kl. 10.00 Peder Thyssen

Søndag 17. oktober

20.s.e. trinitatis

Kl. 10.00 Anne Reiter

Søndag 24. oktober

21.s.e. trinitatis

Kl. 10.00 Jesper Hougaard Larsen

Søndag 31. oktober

22.s.e. trinitatis

Kl. 10.00 Anne Reiter

NOVEMBER

Søndag 7. november

Alle Helgens Dag

Kl. 10.00 Anne Reiter

Søndag 14. november

24.s.e. trinitatis

Kl. 10.00 Henrik Wigh-Poulsen

Søndag 21. november

Sidste s. i kirkeåret

Kl. 10.00 Peder Thyssen

Søndag 28. november

1. s. i advent

Kl. 10.00 Anne Reiter

Søndag 5. december

2. s. i advent

Kl. 10.00 Henrik Wigh-Poulsen

Graabrødre Klosterkirke

AUGUST

Søndag 15. august

11.s.e. trinitatis

Kl. 17.00 Henrik Wigh-Poulsen

Søndag 22. august

12.s.e. trinitatis

Kl. 17.00 Peder Thyssen

Søndag 29. august

13.s.e. trinitatis

Kl. 17.00 Henrik Wigh-Poulsen

Kl. 19.00 Anne Reiter, Peder Thyssen og
Henrik Wigh-Poulsen (konfirmandvelkomst)

SEPTEMBER

Søndag 5. september

14.s.e. trinitatis

Kl. 17.00 Anne Reiter (høstgudstjeneste)

Søndag 12. september

15.s.e. trinitatis

Kl. 17.00 Henrik Wigh-Poulsen

Søndag 19. september

16.s.e. trinitatis

Kl. 17.00 Anne Reiter

Søndag 26. september

17.s.e. trinitatis

Kl. 17.00 Peder Thyssen (fattigdomsgudstj.)

OKTOBER

Søndag 3. oktober

18.s.e. trinitatis

Kl. 17.00 Henrik Wigh-Poulsen

Søndag 10. oktober

19.s.e. trinitatis

Kl. 17.00 Peder Thyssen

Søndag 17. oktober

20.s.e. trinitatis

Kl. 17.00 Anne Reiter

Søndag 24. oktober

21. s.e. trinitatis

Kl. 17.00 Henrik Wigh-Poulsen

Søndag 31. oktober

22.s.e. trinitatis

Kl. 17.00 Anne Reiter

NOVEMBER

Søndag 7. november

Alle Helgens Dag

Kl. 17.00 Peder Thyssen

Søndag 14. november

24.s.e. trinitatis

Kl. 17.00 Henrik Wigh-Poulsen

Søndag 21. november

Sidste s. i kirkeåret

Kl. 17.00 Peder Thyssen

Søndag 28. november

1. s. i advent

Kl. 17.00 Anne Reiter

Folkekirkens Tværkulturelle Samarbejde i Odense

Gudstjenester

Lørdag d. 7. august kl. 18.30

International gudstjeneste i Geels Skov (nærmere oplysninger på tlf. 3052 6239).

Lørdag d. 4. september kl. 18.00

International gudstjeneste i Domkirken efterfulgt af spisning

Lørdag d. 2. oktober kl. 18.00

International gudstjeneste i Domkirken efterfulgt af spisning

Søndag d. 24. Oktober kl. 10.00

Højmesse i Domkirken ved Jesper Hougaard Larsen

Derudover er der jævnligt børne-familiegudstjenester. Se www.fts-odense.dk

Sprogcaféen, Vestergade 51B

7.-8. august

Hyttetur til Geels Skov (yderligere oplysninger på 6312 0873)

21. august kl. 11.30

Grøntsagskoncert i Musikhuset. Fælles afgang fra FTS kl. 11.00

24. august kl. 14.30

Caféhjørne: "På rejse i Østasien" ved Samir Souza

14. september kl. 16.00

Tema: "Sange og fortælling fra Højskolesangbogen" ved Christian Dyrst

29. september kl. 14.30

Caféhjørne: "Baggårdskat" – Trine Nadia viser og fortæller om sin film.

NYT! – Fra torsdag den 12. august afholdes Samværscafé kl. 18-21 i vore lokaler i Vestergade 51B. Det betyder samtidig, at vi fremover holder lukket om fredagen.

Yderligere oplysninger ved flygninge-indvandrerpræst og projektleder ved Folkekirkens Tværkulturelle Samarbejde i Odense, Jesper Hougaard Larsen.
Vestergade 51B – 5000 Odense C – jhla@km.dk

Ønsker du at modtage vores nyhedsbrev, så send en e-mail til ml@fts-odense.dk
www.fts-odense.dk

Musik i Domkirken

AUGUST

Fredag d. 20. august kl. 15.00

En stemningsfuld blomsterkoncert med Sct. Knuds Drengkor og SamsingØbergDUO i anledning af Odense Blomsterfestival. Entré kr. 30.

Lørdag d. 28. august kl. 16.00

Koncert på domkirkens orgler ved Henry Fairs, England. HF vandt 1. prisen i Odense Internationale Orgelkonkurrence 2007 og spiller utroligt medrivende på sit medie: Orglet. Entré kr. 30.

Henry Fairs

NOVEMBER

Søndag d. 14. november kl. 14.30

Musikcafé (entré kr. 75).

DECEMBER

Lørdag d. 4. december kl. 16.00

Domkirkens julekoncert med Domkoret, ODA-koret og Sct. Knuds Drengkor.

Lørdag d. 18. december kl. 15.00

½ times advents- og julemusik.

Søndag d. 19. december kl. 15.00

½ times advents- og julemusik.

Mandag d. 20. december kl. 15.00

½ times advents- og julemusik.

Tirsdag d. 21. december kl. 15.00

½ times advents- og julemusik.

Onsdag d. 22. december kl. 15.00

½ times advents- og julemusik.

En god start på weekenden

Hver fredag er der morgenandagt i Klosterkirken. Den starter kl. 9.15 og varer ca. i 20 minutter. Der er bøn, sange og musik og præsten tale over en tekst.

Musik i Graabrødre

SEPTEMBER

Fredag d. 3. september kl. 9.15

er der som altid morgensang i Graabrødre Klosterkirke. Her medvirker sopran Nickie Johansson, som er solist samme aften ved kulturnatskoncerten (se omtale).

Nickie Johansson

Fredag d. 3. september kl. 21.00

På kulturnatten fredag d. 3. september kl. 21.00 er der koncert i Graabrødre Klosterkirke med sopranen Nickie Johansson og kirkens organist Anne-Birgitte Mosbek. Overskriften er "Lovsang og løssluppenhed". Første del af koncerten bliver kirkelig og vil beskæftige sig med bl.a. bønnen. Som eksempel kan nævnes "Åses bøn" fra Peter Heises opera Drot og Marsk. Anden del er centreret om komponistnavne som George Gershwin (Summertime), Andrew Lloyd Webber, Kai Normann Andersen m. fl. Der er fri entré.

OKTOBER

Lørdag d. 2. oktober kl. 16.00

er der koncert med Kirkens Korshærs eget band, Baggårdsbandet. Temaet for eftermiddagen er "Kærlighed" og programmet vil veksle mellem musikindslag, læsninger og fællessang. Korshæspræst Peder Thyssen har lovet at synge et nummer for os og Anne-B. Mosbek ledsager fællessangen (se Peder Thyssens omtale side 5). Fri entré.

Fredag d. 8. oktober kl. 9.15

er der som altid morgensang kl. 9.15, og Lonnie Svilling medvirker på tværføjte ved præ- og postludium.

"Ligesom man kun kan lære at synge ved at synge, kan man kun lære om kristendom ved at praktisere kristendom".

(Hans Raun Iversen, i Kristeligt Dagblad)

NOVEMBER

Lørdag d. 13. november kl. 16.00

er der en eftermiddag i Graabrødre med titlen "Den gyldne høst" om den grundtvigske kirkesangs fødsel i Vartov kirke i København og dens indflydelse i Lille Vartov, som Graabrødre Klosterkirke dengang kaldtes (se også omtale side 4). Domprovst Henrik Wigh – Poulsen fortæller og baryton Lars Thodberg og organist Anne-Birgitte Mosbek vil demonstrere eksempler fra den tid, da det var menighedens fuldtone sang, der tegnede gudstjenesten. Grundtvig selv oplevede epoken som opfyldelsen af hans ungdoms visioner om salmesangen og digter i 1861 således:

Lars Thodberg

Derved for den gamle præst, hos de gamle og de unge, rørt, hvad der toner bedst: barnets læber, skjaldens tunge, og, som i den gyldne høst, hele menighedens røst.

Fri entre.

Søndag d. 28. november kl. 17.00

er det den første søndag i advent. I Graabrødre Klosterkirke kl. 17.00 medvirker en sangsolist.

Kororglet i Domkirken

Menighedsrådsmøder

Tirsdag d. 24. august
Torsdag d. 30. september
Onsdag d. 27. oktober

Alle møder i Sct. Knuds Menighedsråd er offentlige. De holdes enten i Sct. Knuds Salen eller i Konsistoriesalen. Møderne starter altid kl. 16.30.

Tag en pause fra hverdagen

Hver onsdag kl. 12.00 er der middagsandagt i Domkirken. Den varer 20 min.

Natkirken

Cohen-musik i Natkirken

Fredag d. 13. august

D. 13. august markerer Natkirken, at Leonard Cohen gæster Odense og holder koncert lørdag d. 14. i Fruens Bøge. Det er gruppen "Brothers of Mercy" ved Peter Danielsen og Carsten Tranberg-Krab, der vil lade Cohens musik rulle sig ud og sætte stemningen under Domkirkens hvælvinger.

"Brothers of Mercy" vil spille fra lidt over kl. 20 og vil indgå i Natkirkens øvrige program med nadverandagt i krypten kl. 22 og aftenbøn kl. 23.30. Dvs. der ikke er tale om en koncert i gængs forstand, med bifald, men om en lydbaggrund for roen og fordybelsen i Natkirken, hvor man kan læne sig tilbage og nyde musikken og ordene.

Brothers of Mercy

Fortællinger fra Stilheden

Fredag d. 27. august

D. 27. august vil historiefortæller Mads Lund genoptage sine "fortællinger fra stilheden". Mads vil begynde sin fortælling kl. 22. i krypten lige inden nadverandagten. Selvom der er tale om en selvstændig fortælling med sit eget særegne univers, vil den være en kommentar til temaet for den efterfølgende andagt, idet Mads bruger søndagens prædikentekst som inspiration for sin historie. Alle er velkomne til at komme og blive ført med ind i et smukt, grufoldt, mystisk eller finurligt univers. (fra september vil "fortællinger fra stilheden" kunne høres d. 2. fredag i måneden kl. 22).

Høstgudstjeneste

Søndag d. 5. september kl. 10

Høstgudstjeneste i Domkirken søndag d. 5. september kl. 10 med svenske folkemusik og pyntet kirke. Foruden sognepræst Anne Reiter medvirker Jette Jokumsen, violin, Michael Lund, saxofon og kirkens kor under ledelse af organist Randi Mortensen.

Stilledag

**Mandag d. 8. november
kl. 9.30-15.30**

Tema: "Gudsriget er som en kostbar perle"

Stilledag er en mulighed for at tage en pause fra hverdagens travlhed. En dag med tid til bøn, eftertanke og stilhed for at vende opmærksomheden imod Gud for en stund. På denne stilledag er det muligt for dem, der ønsker det, at få en introduktion til Kristuskransen.

Ledere: Anne Reiter, Domkirken, Marie Holm, Næsby og Kirsten Clement, Skamby.

Pris inkl. frokost: kr. 75 Kristuskransen kan købes for kr. 40. Tilmelding dagen før til Anne Reiter.

Vandringsmanden i Domkirken

Domkirkens vindfløj under restaurering

På tegningen ses tydeligt, hvad der kan være svært at se fra gaden: Vindfløjen i detaljer. Tegning: Ebbe Lehn Petersen.

Som nogle måske har bemærket, er spiret på Odense Domkirke i øjeblikket så underligt uafsluttet. Det skyldes, at den såkaldte Vindfløj er pillet ned og under reparation. Den forventes afsluttet i efteråret. Men hvad er vindfløjens historie?

Kirkebladet har bedt arkitekt Ebbe Lehn Petersen, der står for arbejdet med nedtagningen, reparationen og genopsætningen, dele ud af sin store viden om Domkirken:

Vesttårnets spir afsluttes med en kobberindklædt fløjstang, udsmykket med en kugle og over denne er vindfløjen, udformet som en lindorm, placeret. Herover prydes fløjstangen af monogrammer for Christian VII og Christian IX (refererende til de to store istandsættelser i 1783-85 og 1868-75) for så at blive afsluttet med et kors. Kugle, vindfløj, monogrammer og kors er udført i kobber og belagt med bladguld.

I flere år har vindfløjen været fastlåst i retning nord-syd og har således ikke kunnet vise, hvilken vej vinden blæser. På et vist tidspunkt har vinden fået lindormens hale rusket løs fra beslaget omkring fløjstangen, så den til sidst kun hang fast i den nederste kantforstærkning.

Den 16. april 2010 blev fløjstangen derfor savet over, og de øverste 3 meter med vindfløj, kongemonogrammer og kors nedtaget.

En etapevis fornyelse af domkirkens tagbeklædning blev i 1978-80 afsluttet med spirets kobberdækning, og i forbindelse med dette arbejde blev vindfløjen fornyet, forsynet med nye lejer og forgyldt sammen med kugle, kongemonogrammer og kors.

Nedslidning af de to kobberinddækkede lejer – øverst et styreløje og underst et trykleje – var så fremskredet, at vindfløjen ikke kunne dreje og uheldigvis var låst fast i retning nord-syd og således udsat for vestenvindens påvirkning.

Den forestående istandsættelse skal omfatte en ny bagkrop til lindormen,

udskiftning af de defekte lejer med nye rustfri og til en vis grad selvsmørende kuglelejer, som inddækkes i kobber.

Den nye bagkrop udføres i nøje overensstemmelse med den eksisterende, og ligesom denne af 3 mm kobberplade med genanvendelse af kantforstærkningerne. Den nye bagkrop nittes, som forkroppen, til flangerne på det rør, som glider udenpå den kobberdækkede fløjstang. Bagkroppen forgyldes, mens forkrop og røret omkring fløjstangen nyforgyldes. Kongemonogrammerne og korset nyforgyldes ligeledes.

Som den eksisterende vil den nye forgyldning blive udført med 24 karat dobbeltslået bladguld, lagt i 12 timers gulgrund efter en omhyggelig grunding af de kobberflader, der skal forgyldes.

Af Ebbe Lehn Petersen, arkitekt

Odense Domkirke sommeren 2010 – uden vindfløj. Foto: mko

Himmelfart i Eventyrhaven

Torsdag 13. maj kl. 14 var en kold eftermiddag i Eventyrhaven bag ved Odense Domkirke. Omkring 100 mennesker fik alligevel både den ydre og indre varme ved den udendørs Kristi Himmelfarts gudstjeneste, sognene Ansgar, Fredens, Munkebjerg, Skt. Knuds og Odense Valgmenighed var fælles om. Også amatørkorene ved kirkerne var indbudt til at synge fælles – og alle håber, det fælles initiativ kan fortsætte, for det blev en fin oplevelse. Kirketjener ved Odense Domkirke, Karen Henriksen, har her indfanget noget af stemningen.

ADRESSER OG TRÆFFETIDER

Domkirkens kontor

Klosterbakken 2
Tlf. 66 12 03 92
Tirsdag til fredag kl. 9-13
Torsdag tillige kl. 16-18
Mandag lukket, lørdag efter aftale.
E-mail: sktknuds.domsogn@km.dk

Kordegns Svend Thomsen

E-mail: svth@km.dk

Domkirkens hjemmeside:

www.odensedomkirke.dk

Domprovst

Henrik Wigh-Poulsen

Helgavej 31
Tlf. 66 12 53 02, fax 66 14 56 02
E-mail: hwpo@km.dk
Træffes efter aftale.

Sognepræst Anne Birgitte Reiter

Kronprinsensgade 5
Tlf. 66 12 46 42
E-mail: abre@km.dk
Træffes efter aftale.

Sognepræst Peder P. Thyssen

Allegade 55, Tlf. 66 12 44 23
E-mail: ppt@allegadenet.dk
Træffes efter aftale.

Præst for flygtninge og indvandrere

Jesper Hougaard Larsen

Tlf. 63 12 08 73
E-mail: jhl@fts-odense.dk
Træffes efter aftale i Domkirken eller på Folkekirkens Tværkulturelle Samarbejde, Vestergade 51B

Natkirkepræst

Christina Mertz Fundrup

Tlf. 20 58 28 35
E-mail: pastor@natkirken-odense.dk
Træffes bedst i Natkirken fredag aften.

Domorganist Freddy Samsing

Tlf. 22 96 36 91
I kirken: tlf. 65 91 78 07
E-mail: samsing@pc.dk

Organist Randi Mortensen

E-mail: randimortensen@yahoo.dk
Tlf. 23 67 83 91

Første kirketjener Rudolf Riemer

Tlf. 64 78 12 92

Kirketjener Karen Henriksen

Tlf. 66 10 75 64

Kirketjener Edvard Hakhverdyan

Tlf. 66 10 15 82

Kirketjenerne træffes i kirken

Kl. 8-16, tlf. 66 12 61 23

Graabrødre Klosterkirke

Organist Anne-Birgitte Mosbek

E-mail: rksoig@gmail.com
Tlf. 65 95 84 10/23 25 54 55

Kirketjener

Leif Vitus Olander Hansen

Tlf. 20 48 07 41

Menighedsrådsformand

Harry Haue

Bernstorffsvej 33, Tlf. 65 91 38 75
E-mail: hh@ifpr.sdu.dk

Kirkens værg Lis Andreasen

Læssøgade 13, 3. sal
Tlf. 66 11 90 40
E-mail: lisandreasen@galnet.dk

Næste nummer udkommer:

10. november 2010

Materiale Deadline:

3. oktober 2010

Fødsel, dåb, konfirmation, vielse, dødsfald eller navneændring:

Se www.odensedomkirke.dk
Kirkelige handlinger.

Kirkebladet DOMKIRKEN:

Udgiver: Skt. Knuds menighedsråd
Redaktør: Marianne Koch
E-mail: mko@fyens.dk
Layout & Repro: Mette Søgaard
Tryk: Clausen Offset A/S.